

”Jag vill berätta de fantastiska historierna”

Foto: Maria Katerina Larsson

Om Thommy Berggrens komiska geni, om faran med att nischa filmer mot en viss publik och om risken att förytliga berättelsen när man filmatiserar en bok. Film i skolan hade ett spännande samtal med regissören Anders Grönros vars film *Glasblåsarns barn* ingår i det nydigitaliserade svenska filmarvet som nu finns tillgängligt för skolbiovisningar.

INTERVJU: MARIA KATERINA LARSSON

Jag träffar Anders Grönros på släktgården i Roslagen. Han har regisserat flera prisbelönta filmer för en ung publik, men det är hans Guldbaggebelönade filmatisering av Maria Gripes bok *Glasblåsarns barn* från 1998 som nu blivit aktuell på nytt när Svenska Filminstitutet gör barn- och ungdomsfilmarvet tillgängligt som skolbio.

Glasblåsarns barn är en tidlös film, en saga som är oberoende av tid och rum. Håller du med om det?

– Kanske. En bra och gripande historia som också är filmisk talar ju till en. Maria Gripe skrev i boken som filmen bygger på att ”detta är inte en saga bara för barn utan också för vuxna”, och jag kände likadant inför filmen – den är för alla.

– Det finns olika ingångar för barn och vuxna i filmen och det var precis vad Maria Gripe också hade i sina berättelser. Tar man berättelsen på allvar så tror jag inte att det spelar någon roll i

vilken ålder man är. Folk tror inte att det går att göra en sådan film, men när den gick på biograferna så hade den faktiskt hälften så stor vuxenpublik på kvällar som familjepublik på helger. Så jag fick rätt, den var inte bara för barn.

Vad tänker du om nuläget för den svenska barn- och ungdomsfilmerna?

– Det har jag för dålig koll på för att uttala mig om. Jag vet inte om jag har sett några ungdomsfilmer. Jag tycker själv aldrig heller att jag har gjort en

Glasblåsarns barn sågs av både barn och vuxna. Här är Flaxa Mildväder (Lena Granhagen) med sin korp Kloke.

film för barn eller ungdomar specifikt, utan berättelser som jag tycker är spännande och viktiga. Sen har det råkat handla om barn och ungdomar. Lyckligtvis har man nått både dem och vuxna. Men det har aldrig varit min utgångspunkt, det är de fantastiska historierna jag vill berätta.

– Det är viktigt att det finns film för barn och att vissa kanske riktar in sig på att jobba med det, men för mig har det mer råkat bli så. Det har egentligen så mycket med att göra hur man distribuerar och marknadsför en film.

– Ett exempel: När jag hade gjort *Jag saknar dig* så öppnade den Göteborgs filmfestival och där var det ingen ungdomspublik men den fick publikens pris som bästa film. Men när filmen hade biopremiär så skulle den vara en ren ungdomsfilm! En film om en tjej vars närmaste plötsligt dör, det handlar ju inte om ungdomar egentligen – det handlar om det jobbigaste man kan uppleva i livet. Det spelar ingen roll hur gammal man är.

Skulle en film som *Glasblåsarns barn* kunna göras idag?

– Om det går att få ut den överhuvudtaget till en publik, menar du?

Ja. Är det där svårigheten ligger – i att sälja filmen?

– Ja, därför att man är så rädd i all distribution av film för att inte nå ut till publiken, och ofta så tror man då att man måste bestämma sig för att det är den här publiken vi ska satsa på. Jag tror att det är ett misstag att man bestämmer sig så, precis som med *Jag saknar dig*. Men det är så svårt att få plats, det är ännu trängre på bio idag än när *Glasblåsarns barn* kom.

I *Glasblåsarns barn* arbetar du med fantastiska skådespelare, internationella namn som Pernilla August, Stellan Skarsgård och Thommy Berggren. Hur var själva inspelningen av filmen?

– Helt underbar, med de här skådespelarna och den fantastiska fotografen Philip Øgaard.

– Jag lärde mig mycket av Thommy Berggren under den inspelningen, han ville inte ta regi! Han blev som ett barn som testade mig och omgivning. Först blev jag nervös men sen såg jag att det var ju geniala grejer han gjorde. Han var mitt första val för han är egentligen en komiker utan dess like och det var så jag ville ha Härskaren.

Du är van att filmatisera böcker av kända författare. Vad finns det för svårigheter med det?

– På färden mot film, när man förkortar och skär i boken, är risken att man

förytligar historien och tappar en saker som gör den tunnare. Man måste befinna sig i berättelsen, fråga sig vad den handlar om egentligen och sedan hela tiden försöka bevara det, vara noga med att behålla det som verkligen är viktigt.

Anders Grönros (f. i Sollentuna 1953) filmografi långfilm:

- *Den åttonde dagen*, 1979
- *Agnes Cecilia – en sällsam historia*, 1991
- *Glasblåsarns barn*, 1998
- *Jag saknar dig*, 2011

3 riktigt bra barn/ungdomsfilmerna enligt Anders Grönros:

- *Hook* (Steven Spielberg, USA, 1991)
- *E. T.* (Steven Spielberg, USA, 1982)
- *Crouching Tiger, Hidden Dragon* (Ang Lee, Taiwan/Hongkong/USA/

Det svenska barnfilmsarvet

Under 2014 kommer en rad filmer ur den svenska barn- och ungdomsfilmshistorien att tillgängliggöras i ny-restaurerade och digitaliserade kopior som blir tillgängliga för skolbio. Mer om digitaliseringsprojektet, filmerna och hur du bokar dem kan du läsa på www.sfi.se/filmiskolan